

Til lovforslag nr. L 26. Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 23. maj 1986*)

Forslag

til

Lov om delpension

Almindelige betingelser og beregning

§ 1. Delpension kan udbetales til lønmodtagere og personer med anden erhvervsindtægt end lønindtægt i alderen fra 60 til 67 år, der nedsætter deres arbejdstid.

Stk. 2. For personer med anden erhvervsindtægt end lønindtægt fastsætter socialministeren regler om arbejde før og efter overgang til delpension, om opgørelse af arbejdstid, om opgørelse af indtægt før og efter overgang til delpension og kan herunder fravige §§ 2-4.

§ 2. Retten til delpension er betinget af,

- 1) at modtageren arbejder her i landet eller på dansk skib,
- 2) at modtageren har fast bopæl her i landet,
- 3) at der for modtageren inden for de seneste 20 år før overgang til delpension er indbetalt bidrag til ATP, der svarer til mindst 10 års fuldt bidrag for en fuldtidsbeskæftiget, og
- 4) at modtageren inden for de sidste 12 måneder før overgangen til delpension har arbejdet som lønmodtager her i landet eller på dansk skib i mindst 9 måneder.

Stk. 2. For personer, der modtager efterløn efter lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., skal de betingelser, der er nævnt i stk. 1, nr. 3 og 4, være opfyldt ved overgangen til efterløn.

Stk. 3. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte bestemmelser om fravigelse af reglerne i stk. 1, nr. 2.

§ 3. Ved overgang til delpension skal den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid nedsættes med mindst 9 timer eller mindst $\frac{1}{4}$ af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid under de sidste 9 måneders arbejde før overgangen. Den nedsatte arbejdstid skal i den første 6 måneders periode efter overgangen og årligt svare til en gennemsnitlig arbejdstid på mindst 15 og højst 30 timer om ugen. Arbejdstiden skal tilrettelægges således, at der er mindst 20 arbejdsdage inden for hvert kvartal.

Stk. 2. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om opgørelse af arbejdstiden for personer, der ved overgang til delpension modtager efterløn efter lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., samt for lønmodtagere med ukendt arbejdstid.

§ 4. Delpension beregnes og reguleres forholdsmæssigt efter et årligt basisbeløb. Basisbeløbet svarer til dagpengenes højeste beløb efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, beregnet på årsbasis.

Stk. 2. Den årlige delpension udgør $\frac{1}{3}$ af basisbeløbet for hver hele time, den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid nedsættes. Den del af den hidtidige arbejdstid, der overstiger 39 timer ugentlig, tages ikke i betragtning ved beregningen.

Stk. 3. Når delpension har været udbetalt i $2\frac{1}{2}$ år, kan den ikke overstige 80 pct. og efter yderligere 2 år 70 pct. af beløbet efter stk. 2. Perioder med efterløn efter lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. ligestilles med perioder med delpension.

Stk. 4. Ved den første pensionsberegning kan den årlige delpension ikke overstige 90 pct. af forskellen mellem den årlige lønindtægt før overgang til delpension og den forventede lønindtægt efter overgangen. Dette gælder dog ikke ved overgang fra efterløn efter lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. til delpension. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om opgørelse af lønindtægten samt om grænsen for delpensionens størrelse ved omregning.

Stk. 5. Den beregnede delpension afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 12.

Ansøgning, udbetaling, ændring m.v.

§ 5. Ansøgning om delpension indgives til det sociale udvalg i bopælskommunen, der træffer afgørelse om ret til pension.

§ 6. Delpension udbetales tidligst med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om pension. Delpension udbetales månedsvis bagud med virkning fra den 1. i måneden efter, at lovens betingelser er opfyldt. Hvis arbejdstiden nedsættes fra den 1. i måneden, kan delpension dog udbetales med virkning fra dette tidspunkt.

§ 7. Det sociale udvalg skal påse, at den gennemsnitlige arbejdstid svarer til den nedsatte arbejdstid, der ligger til grund for beregningen af delpension. Udvalget skal indhente oplysninger herom mindst én gang om året, jfr. § 8, samt om arbejdstiden i den første 6 måneders periode efter overgangen til delpension.

§ 8. Delpensionen fastsættes hver 1. april på grundlag af arbejdstiden i det foregående kalenderår, jfr. § 4, stk. 2.

Stk. 2. Delpensionen omregnes, hvis den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid i det løbende kalenderår ændres med mere end 2 timer. Omregningen sker med virkning fra den 1. i måneden efter arbejdstidsændringen.

Stk. 3. For den første 6 måneders periode fastsættes delpensionen på grundlag af den forventede arbejdstid i denne periode. For tiden efter periodens udløb og indtil førstkomende 1. april, hvor der har været ret til delpension hele det foregående kalenderår,

fastsættes delpensionen på grundlag af arbejdstiden i den første 6 måneders periode. Ved ændring af den gennemsnitlige arbejdstid finder bestemmelserne i stk. 2 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Perioder, hvor modtageren har været fraværende fra arbejdet på grund af sygdom eller har været arbejdsløs, indgår ikke i fastsættelsen af delpension efter stk. 1-3.

§ 9. Retten til delpension bortfalder fra den 1. i den måned, hvor modtageren ikke længere opfylder betingelserne i § 2, stk. 1, nr. 1 og nr. 2. Delpensionen bortfalder med udgangen af den måned, hvor betingelserne i § 3 ikke længere er opfyldt.

Stk. 2. Hvis den pågældende på ny opnår ret til delpension, fastsættes denne på grundlag af arbejdstiden i hele den periode, der ville være lagt til grund for beregningen, hvis delpensionen ikke havde været bortfaldet.

§ 10. Retten til delpension bortfalder med udgangen af den måned, hvori modtageren har været fraværende fra arbejdet på grund af sygdom eller har været arbejdsløs i en sammenhængende periode på 13 uger.

Stk. 2. Udbetalingen af delpension kan genoptages, når deltidsarbejdet genoptages, jfr. § 6, uanset om betingelserne i § 2, stk. 1, nr. 3 og nr. 4, ikke længere er opfyldt.

§ 11. Delpension kan ikke udbetales sammen med førtidspension efter lov om social pension.

Stk. 2. Delpension udbetales sidste gang for den måned, hvori modtageren fylder 67 år.

§ 12. Modtageren skal oplyse det sociale udvalg om forandringer i sine forhold, der kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af delpensionen.

Stk. 2. Modtageren skal oplyse det sociale udvalg om flytning. Ved flytning til en anden kommune skal henvendelse om fortsat udbetaling ske til tilflytningskommunen.

§ 13. Hvis modtageren har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 12, stk. 1, eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget delpension, skal modtageren eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er udbetalt med urette.

§ 14. Krav på delpension kan ikke gøres til genstand for udlæg eller andre former for retsforfølgning, medmindre der er forløbet tre måneder fra den dag, beløbet kunne kræves udbetalt. Aftaler om sådanne krav er ugyldige.

Stk. 2. Krav på tilbagebetaling af for meget udbetalt delpension kan modregnes i delpension, sygedagpenge og pension efter lov om social pension.

§ 15. Det sociale udvalg kan kræve, at ansøgeren selv, offentlige myndigheder og andre stiller de oplysninger til rådighed, der er nødvendige for afgørelse om delpension og beregning heraf.

§ 16. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om ansøgning, udbetaling, beregning, ændring og kontrol af delpension, herunder nærmere regler om, i hvilket omfang bestemmelserne i §§ 7-10 kan fraviges for personer med anden erhvervsindtægt end lønindtægt.

Klageadgang

§ 17. Det sociale udvalgs afgørelser om delpension efter denne lov kan påklages til amsankenævnet, i Københavns og Frederiksberg kommuner til den sociale ankestyrelse.

Stk. 2. Amsankenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Den sociale ankestyrelse kan dog optage en sag til behandling, når ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Stk. 3. Klage til amsankenævn eller den sociale ankestyrelse skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til ankestyrelsen om optagelse af en sag til behandling efter stk. 2, 2 pkt., skal indgives inden for samme tidsfrist. Amsankenævnet og ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af fristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelsen herom træffes af formanden for amsankenævnet, henholdsvis chefen for ankestyrelsen.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af klagesager.

§ 18. Uenighed mellem kommuner om deres forpligtelser efter denne lov afgøres af det amsankenævn, som den kommune, som forpligtelsen gøres gældende mod, hører under. § 17, stk. 2 og stk. 3, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Gøres forpligtelsen gældende mod Københavns eller Frederiksberg kommuner, træffes afgørelsen af den sociale ankestyrelse.

Administration m.v.

§ 19. Det sociale udvalg i bopælskommunen varetager administrationen af denne lov, medmindre andet er bestemt.

Stk. 2. Chefen for sikringsstyrelsen kan pålægge kommunale myndigheder at tilvejebringe statistiske oplysninger og lignende.

§ 20. Staten betaler kommunernes udgifter til delpension efter denne lov.

Stk. 2. Betalingen finder sted forskudsvis månedlig på en af socialministeren fastsat dato forud for kommunernes udbetaling af delpension. Endelig berigtigelse af statens betaling foretages i det følgende regnskabsår.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen, herunder regler for kommunernes opgørelse og anmeldelse af udgifterne, regnskabsaflæggelse og revision.

Overgangsbestemmelse

§ 21. Uanset bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, kan delpension i perioden indtil den 1. januar 1992 tillægges en person, for hvem der i de seneste 10 år før overgang til delpension hvert af årene er indbetalt bidrag til ATP, der tilsammen udgør, hvad der mindst svarer til $\frac{2}{3}$ af fuldt bidrag til en fuldtidsbeskæftiget.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 22. Loven træder i kraft den 1. oktober 1986. Delpension kan udbetales med virkning fra den 1. januar 1987.

§ 23. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.